

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Finanțări prin politica de coeziune la nivelul României Acordul de Parteneriat 2021-2027

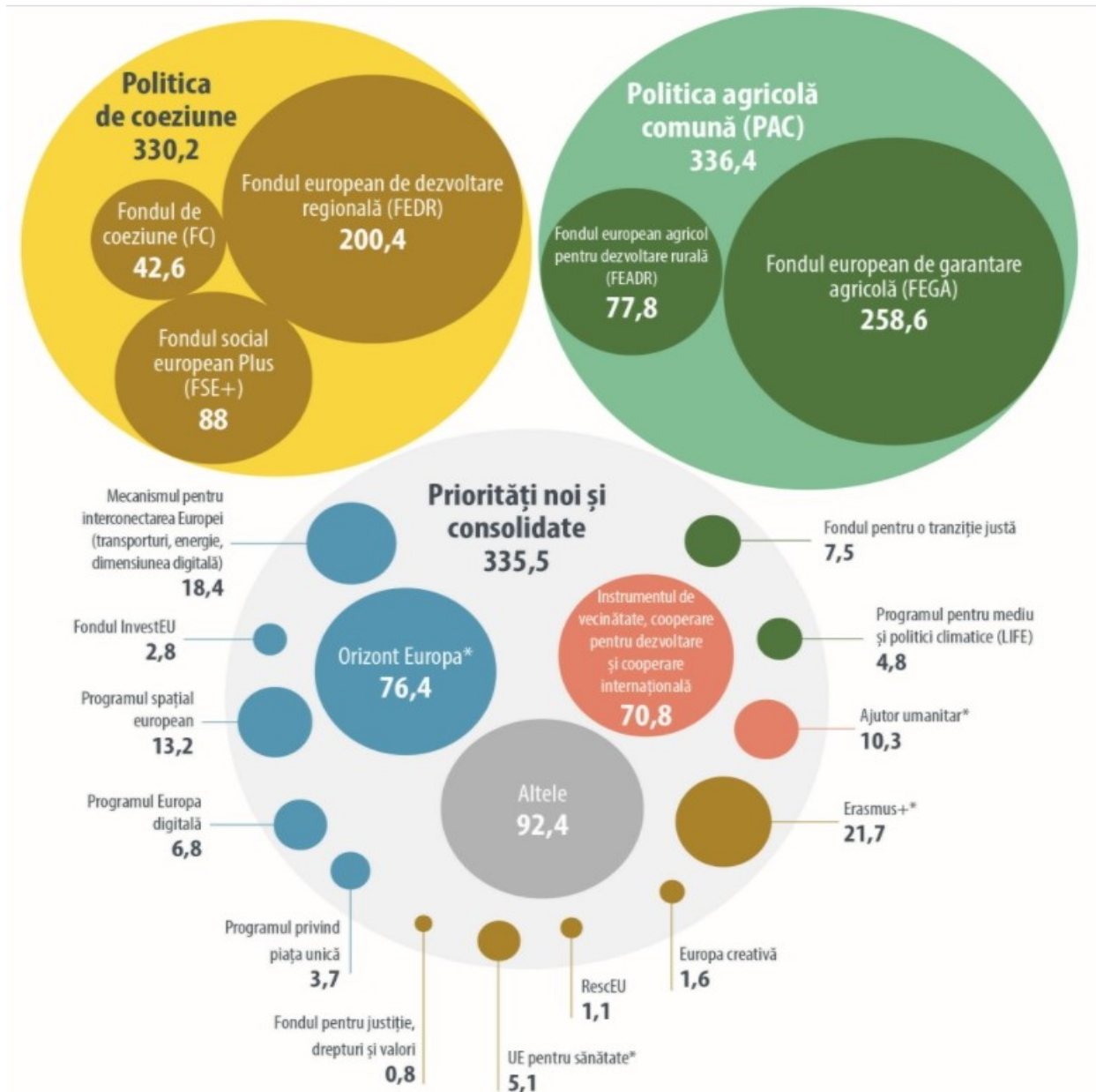
Martie 2023

Împreună dezvoltăm regiunea!

Cadrul Financiar Multianual UE

Un buget modern pentru o Uniune care protejează, capacitează și apără

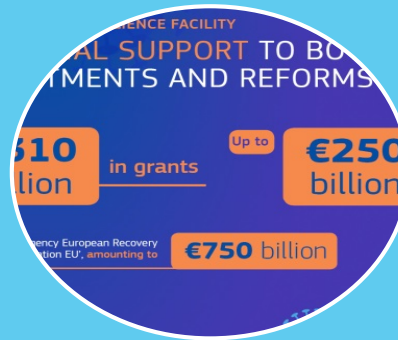
- Buget pe termen lung de **1074,3 miliarde euro** in prețuri curente
- Un buget modern, simplu si flexibil
- **330,2 miliarde euro** pentru Politica de coeziune

ROMÂNIA - 2021-2027

Politica de
coeziune
31,15 mld.

Facilitatea de
Reziliență și
Relansare
29,19 mld.

Politica agricolă
19,34 mld.

RO: 79,68 mld. Euro

Politica de coeziune a UE

Abordare strategică - 5 Obiective ale Politicii de Coeziune

O Europă mai inteligentă

25% din FEDR

O Europă mai verde

30% din FEDR

O Europă mai conectată

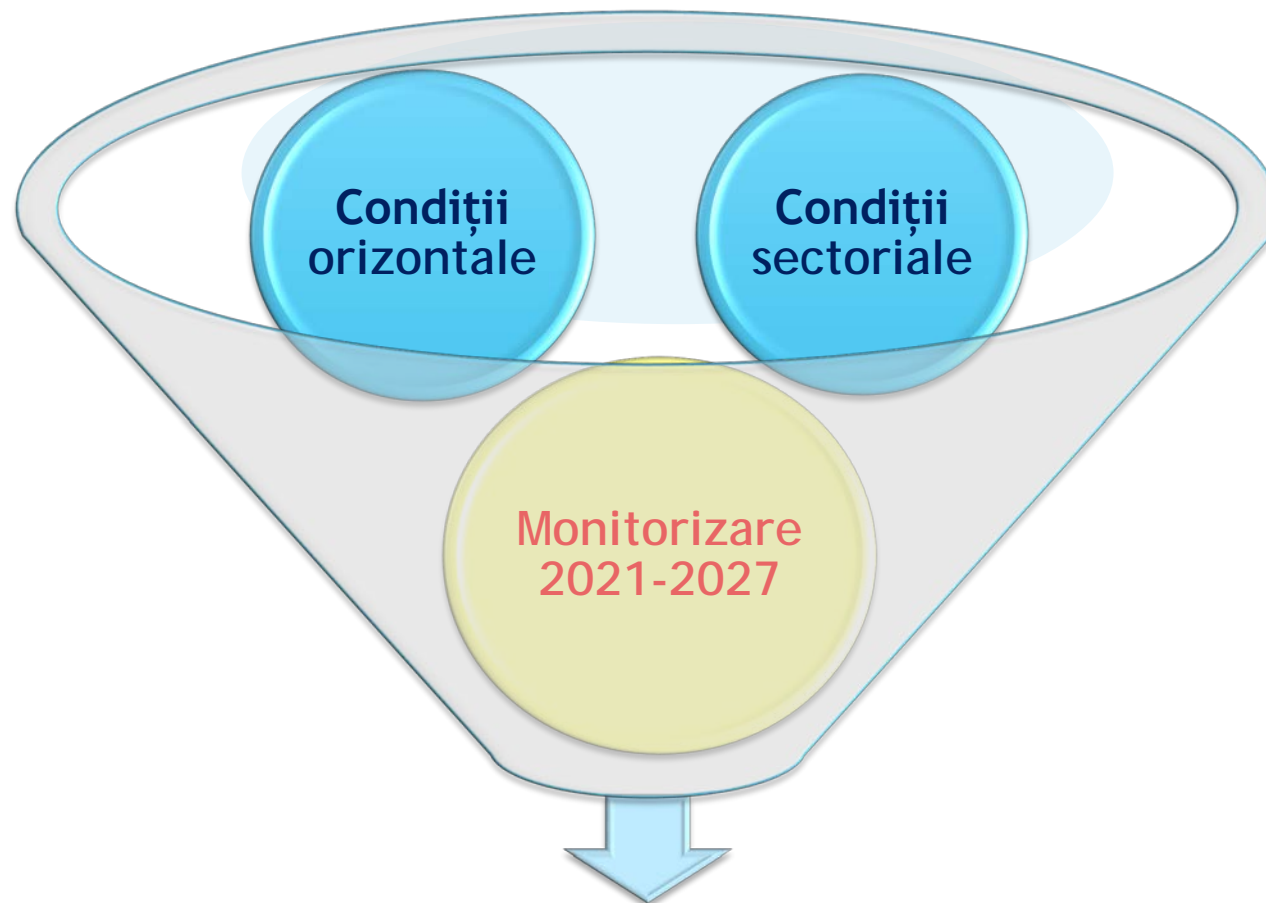

O Europă mai socială

O Europă mai apropiată de cetățenii săi

Politica de coeziune a UE

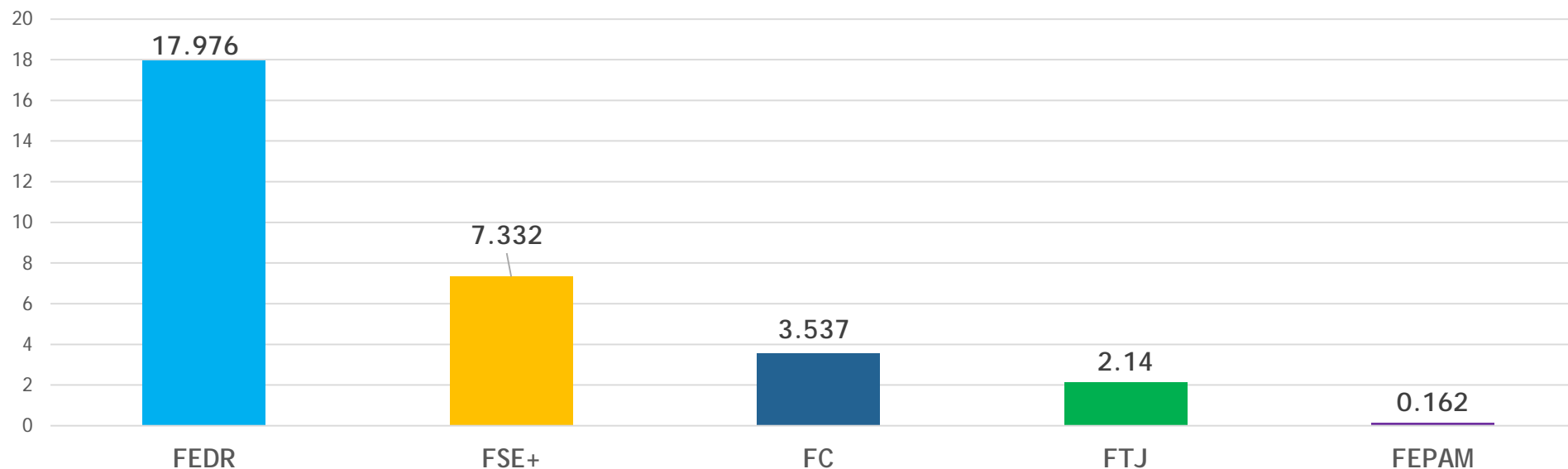
Transmitere cereri de plată la CE

Comitetul
pentru
monitorizarea
îndeplinirii
condițiilor
favorizante

Acordul de Parteneriat RO-CE 2021-2027

- Realizat în larg parteneriat
- A fost aprobat prin Decizia CE nr. **5132/25.07.2022**
- Acoperă toate cele 5 obiective de politică ale CE
- Alocarea totală pentru România – **44,74 mld. Euro din care 31,15 mld. Euro** contribuția UE din următoarele fonduri:

Alocare pe fond în miliarde euro

CONCENTRARE TEMATICĂ

25% din FEDR pentru OP 1 (o Europă mai inteligentă)

30% din FEDR pentru OP 2 (o Europă mai ecologică)

FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice

FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice

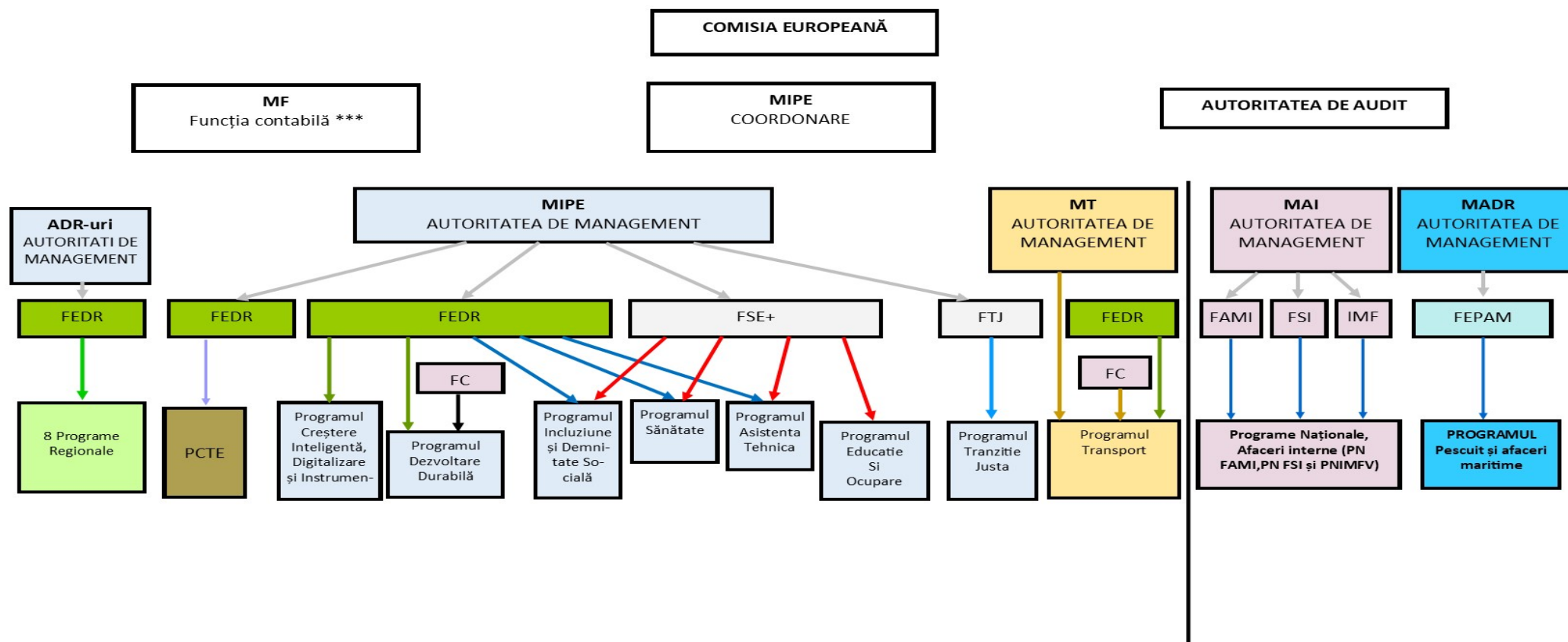
Min. 8% din FEDR pentru dezvoltare urbană

2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate

25% din FSE+ pentru incluziune socială

10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii NEETS

Structură instituțională

LISTA PROGRAMELOR

Politica de Coeziune și Politica Comună în domeniul Pescuitului

Program	OP	Alocare UE (euro)
Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	OP 1	1.650.000.000,00
Programul Sănătate	OP 1, OP 4	2.274.208.945,00
Program Educație și Ocupare	OP 4	3.484.205.000,00
Program Incluziune și Demnitate Socială	OP 4, OP 5	3.366.046.600,00
Program Dezvoltare Durabilă	OP 2	4.044.073.646,00
Program Transport	OP 3	4.650.515.326,00
8 Programe Regionale	OP 1, OP 2, OP 3, OP 4, OP 5	8.920.214.931,00
Programul Acvacultura și Pescuit	OP 2, OP 5	162.450.905,00
Programul Tranziție Justă	OS FTJ	2.139.715.532,00
Programul Asistență Tehnică	-	457.487.873,00

DOMENII DE FINANȚARE ALE NOILOR PROGRAME

2021-2027

44,74
Miliarde euro

31,15
ALOCARE EUROPEANĂ

13,59
ALOCARE NAȚIONALĂ

8 PROGRAME
NAȚIONALE

**EDUCAȚIE
ȘI OCUPARE**

*3,49 mld.
Euro FSE+*

TRANSPORT

*4,65 mld.
Euro FC și
FEDR*

**DEZVOLTARE
DURABILĂ**

*4,04 mld.
Euro FC și
FEDR*

SĂNĂTATE

*2,27 mld.
Euro FEDR și
FSE+*

**INCLUZIUNE
ȘI DEMNITATE
SOCIALĂ**

*3,37 mld.
Euro FEDR
și FSE+*

**TRANZIȚIE
JUSTĂ**

*2,14 mld.
Euro FTJ*

**ASISTENȚĂ
TEHNICĂ**

*0,46 mld.
euro*

**CREȘTERE
INTELIGENTĂ,
DIGITALIZARE ȘI
INSTRUMENTE
FINANCIARE**

*1,65 mld. Euro
FEDR*

Programul Educație și Ocupare

Aprobat în 9 decembrie 2022

Total – 4,32 miliarde euro

3,4 mld. Euro FSE+

857 mil. euro BS

Obiective majore:

- Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă. (modernizare instituții și servicii oferite pieței muncii, promovare integrare socio-economică a comunităților marginalizate)
- Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții (o mai bună adaptare a lucrătorilor la schimbările rapide de pe piața muncii).

Beneficiari: Instituții publice centrale&locale, ONG, instituții de învățământ superior, mediul privat

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/peo-21-27/>

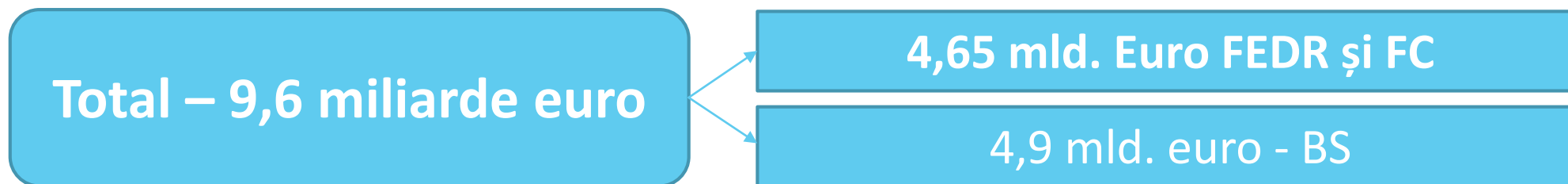
Programul Educație și Ocupare

Structurat pe 10 priorități:

Prioritatea 1 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii	301,5 mil euro
Prioritatea 2 – Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii	879,9 mil euro
Prioritatea 3 – Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți	317,5 mil euro
Prioritatea 4 – Antreprenariat și economie socială	330 mil euro
Prioritatea 5 – Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară	170 mil euro
Prioritatea 6 – Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație	400 mil euro
Prioritatea 7 – Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic	300 mil euro
Prioritatea 8 – Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic	300 mil euro
Prioritatea 9 – Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității	440,2 mil euro
Prioritatea 10 – Asistență tehnică	45 mil euro

Programul Transport

Aprobat în 16 decembrie 2022

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală.
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.
- Mobilitate națională, regional și locală sustenabilă.

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/pt-21-27/>

Programul Transport

Structurat pe 10 priorități:

Prioritatea 1 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier	FEDR + FC = 1.936 mld. euro
Prioritatea 2 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială	FEDR – 350 mil. euro
Prioritatea 3 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată	FEDR + FC = 1.096 mil. euro
Prioritatea 4 – Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată	FEDR – 250 mil euro
Prioritatea 5 – Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov	FC – 250 mil euro
Prioritatea 6 – Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată	FEDR – 350 mil euro
Prioritatea 7 – Dezvoltarea de centre logistice	FC – 30 mil euro
Prioritatea 8 – Creșterea gradului de utilizare a Dunării și porturilor maritime și fluviale	FC – 200 mil euro
Prioritatea 9 – Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport	FEDR – 100 mil euro
Prioritatea 10 – Asistență tehnică	FC – 50 mil euro

Program Transport - Activități eligibile pentru UAT-uri

❑ P2 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială, vizează:

- Construcția/modernizarea variantelor de ocolire și construcția/modernizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat pe rețeaua secundară), precum și modernizarea sectoarelor de drum național situate pe rețeaua secundară.

❑ P6 - Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabila și reziliența în fața schimburilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată, vizează:

- achiziția de trenuri metropolitane (material rulant)
- Construcția /modernizarea /optimizarea infrastructurii necesare

❑ P7 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, vizează:

- Investiții în modernizarea terminalelor intermodale
- Dezvoltarea de terminale intermodale
- Investiții în instalații și echipamente de transfer intermodal
- Investiții în legăturile între principalele hub-uri de transport (gară, aeroport, port, punct vamal, parc industrial, terminal intermodal)

Beneficiari eligibili

(în parteneriat sau individual)

- Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - C.N.A.I.R
- Direcțiile Regionale de Drumuri și Poduri (7 direcții regionale & București)
- Administrații Publice Locale

Beneficiari eligibili

- Parteneriate între Autoritățile Publice Locale și Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R. și/sau ARF

Beneficiari eligibili

- Autorități Publice Locale
- Parteneriate Autorități Publice Locale- Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R.
- Agenți economici privați

Programul Dezvoltare Durabilă

Aprobat în 24 noiembrie 2022

Total – 5,25 mld. euro

4,04 mld. Euro FEDR+FC

1,2 mld. Euro BS

Obiectivul general

- Adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a sistemului energetic;
- Infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului; decontaminarea siturilor poluate

Tipuri de intervenții

- Eficiență energetică – sisteme energetice și de depozitare inteligentă
- Dezvoltarea sistemului de apă și apă uzată, economie circulară
- Protecția mediului – biodiversitate, îmbunătățirea calității aerului, reabilitarea siturilor contaminate
- Acomodarea la schimbările climatice, prevenirea și managementul riscurilor

Beneficiari: instituții publice, UAT județene și locale, ADI, companii, ONG-uri, și parteneriatele acestora

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/pdd-21-27/>

Programul Dezvoltare Durabilă

Structurat pe 4 priorități:

Prioritatea 1 – Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	FEDR – 2,220 mld euro FC – 375,110 mil euro Total – 2,595 mld euro
Prioritatea 2 – Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate	FEDR – 160 mil. euro
Prioritatea 3 – Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	FEDR – 440,199 mil. euro
Prioritatea 4 – Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FEDR – 325 mil euro FC – 523,763 mil euro Total – 848,874 mil euro

Programul Dezvoltare Durabilă - Activități eligibile pentru UAT

❑ Prioritatea 1, Acțiunea 1.2 Investiții în sectorul apei și apei uzate:

- Construirea, reabilitarea și extinderea sistemelor de apă potabilă noi/existente
- Construirea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare noi/existente și construirea/ reabilitarea/ modernizare a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e.
- Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor

Beneficiari: ADI prin OR finanțați prin POS M și POIM

❑ Prioritatea 1, Acțiunea 1.3 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară:

- Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară
- Investiții individuale suplimentare pentru **închiderea și reabilitarea depozitelor de deșeuri municipale neconforme**
- Campanii de conștientizare privind prevenirea generării de deșeuri (inclusiv prin reutilizare), colectarea separată și reutilizarea, ca parte a proiectelor de investiții
- **Consolidarea capacității instituționale a MMAP (inclusiv în parteneriat cu alți actori din sector)** pentru dezvoltarea capacității de reglementare a politicii tarifare la nivel național

Beneficiari: ADI prin Consiliile Județene/Primăria Municipiului București/primăriile de sector pentru acțiuni de extindere a sistemului de colectare separată și sortare cf. Legii 101/2006 și AFM pentru acțiuni care vizează închiderea depozitelor neconforme de deșeuri municipale.

Programul Dezvoltare Durabilă - Activități eligibile pentru UAT

❑ Prioritatea 3 - Acțiunea 3.1 Managementul principalelor tipuri de risc identificate în PNMRD:

- managementul riscurilor generate de inundații, eroziune costieră și secetă și reducerea impactului acestora asupra populației, proprietății și mediului

Beneficiari: MMAP, ANAR (în cazul capacității administrative numai în situația în care se justifică dotări suplimentare față de PNRR), ANM, ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor/secetei și după caz, STS, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, **APL**

❑ Prioritatea 4, Acțiunea 4.3 Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de distribuție și transport a energiei termice:

- finanțarea sistemelor de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, respectiv rețelele de termoficare, inclusiv punctele termice

Beneficiari: *Unități administrativ teritoriale (UAT-uri)*

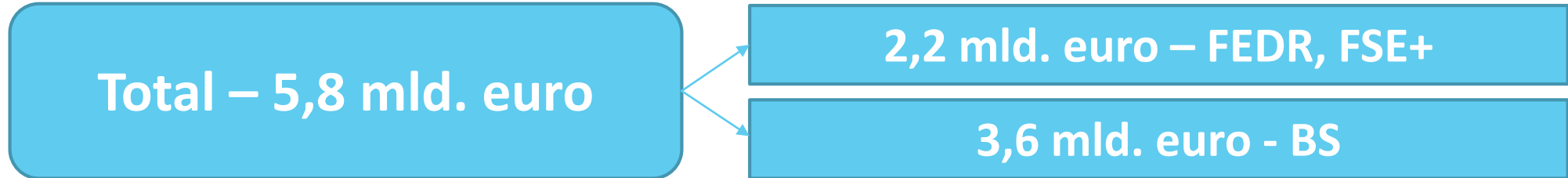
❑ Prioritatea 4, Acțiunea 4.4 Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă, **vizează:**

- continuarea măsurilor POIM care au în vedere investiții în capacități noi sau în modernizarea capacităților existente de producție a energiei electrice/termice din biomasă/biogaz și în capacități noi sau în modernizarea capacităților de producție a energiei termice din apă geotermală

Beneficiari: UAT-uri în raza cărora există potențial de utilizare a resurselor de energie regenerabile de tip geotermal sau biomasă/biogaz

Programul Sănătate

Aprobat - 30 noiembrie 2022

Obiectivul general

Îmbunătățirea accesibilității, eficacității, eficienței și rezilienței sistemului de sănătate, prin:

- Asigurarea accesului egal la sănătate prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv pentru îngrijirea primară;
- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;

Beneficiari: Instituții de sănătate, de cercetare, mediul privat și parteneriatele acestora

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/ps-21-27/>

Programul Sănătate

Structurat pe 7 priorități:

Prioritate	Fond	Alocare UE mil euro	Contribuția națională mil euro	Total mil euro
P1. Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive	FEDR FSE+	257,63 387,46	67,89 91,94	325,52 479,40
P2. Servicii de reabilitare, paliativitate și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate	FEDR FSE+	116,86 97,16	478,35 24,80	595,21 121,96
P3. Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate	FEDR FSE+	124,50 133,24	82,43 32,26	206,93 165,5
P4. Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi	FEDR	500,00	2.300,45	2.800,45
P5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical	FEDR	196,14	190,18	386,32
P6. Digitalizarea sistemului medical	FEDR	143,42	85,12	228,54
P7. Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant	FEDR FSE+	285,66 32,15	245,02 7,85	530,68 40,00
TOTAL	FEDR FSE+	1.624,21 650,00	3.449,44 156,86	5.073,65 806,86

Programul Sănătate - Activități eligibile pentru UAT

- ❑ **Prioritatea 2. Servicii de reabilitare, paliativă și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate**

- **OS. B - Investiții în infrastructura publică a spitalelor mici, orașenești și municipale.** Aceste investiții vizează **extindere/ modernizare/ reabilitare/ construcție/ dotare**

Vor fi excluse de la finanțarea din PS, intervențiile care vor primi sprijin din PNRR

Nu sunt eligibile proiectele care se limitează doar la dotarea cu echipamente

- ❑ **Prioritatea 4. Investiții în infrastructuri spitalicești noi,** vizează **extindere/ construcție/dotare:**

- spitale județene/ județene de urgență
- spitale monospecialitate/centre de transplant acreditate localizate în centre universitare

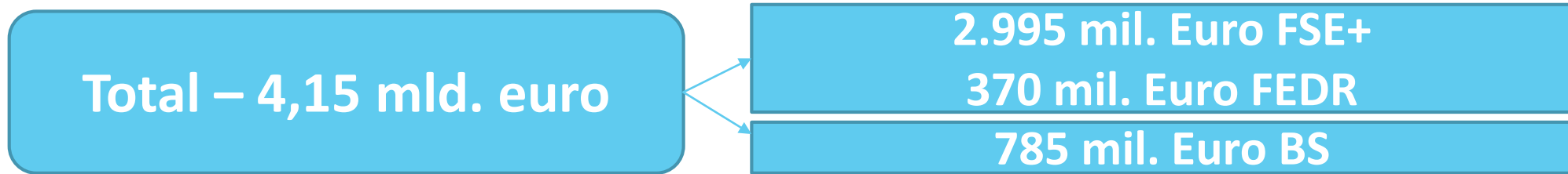
- ❑ **Prioritatea 6. Digitalizarea sistemului medical**

Vizează dezvoltare de software și achiziționarea de infrastructură TIC aferente colectării indicatorilor de sănătate, dezvoltării de tablouri de bord naționale, regionale și locale (inclusiv dotări) pentru:

- furnizorii de servicii de sănătate publică și autorități de sănătate publică de nivel național, regional, județean (entități publice)
- furnizorii de servicii medicale de la toate nivelurile sistemului de sănătate (ca generatori de date primare pentru sistemul de informații de sănătate) (entități publice)
- sistemul de depozit al metadatelor

Programul Incluziune și Demnitate Socială

Aprobat în 14 decembrie 2022

Obiective specifice:

- creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local;
- creșterea calității și capacității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea de personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructura adecvată;
- reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de sprijin și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate;
- creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.

Beneficiari: Autorități publice centrale și locale, parteneri sociali și structuri asociative, furnizori de formare, furnizori de servicii sociale acreditați publici sau privați, ONG-uri, structuri asociative ale ONG sau AP, universități, persoane juridice.

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/pids-21-27/>

Programul Incluziune și Demnitate Socială

Structurat pe 10 priorități:

Prioritatea 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	FSE+: 160 milioane Euro FEDR: 50 milioane Euro
Prioritatea 2. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală	FSE+: 100 milioane Euro
Prioritatea 3. Protejarea dreptului la demnitate socială	FSE+: 178,5 milioane Euro FEDR: 100 milioane Euro
Prioritatea 4. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile sociale	FSE+: 661,5 milioane Euro FEDR: 16,15 milioane Euro
Prioritatea 5. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii	FSE+: 368,75 milioane Euro FEDR: 51,40 milioane Euro
Prioritatea 6. Servicii de suport pentru persoane vârstnice	FSE+: 150 milioane Euro FEDR: 40 milioane Euro
Prioritatea 7. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități	FSE+: 302,15 milioane Euro FEDR: 90,80 milioane Euro
Prioritatea 8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile	FSE+: 142 milioane Euro FEDR: 22,25 milioane Euro
Prioritatea 9. Ajutorarea persoanelor defavorizate	FSE+: 887,54 milioane Euro
Prioritatea 10. Asistență tehnică	FSE+: 45 milioane Euro

Programul Incluziune și Demnitate Socială- Activități eligibile pentru UAT

❑ Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Acțiunea 1.1 (FEDR) se vor finanța proiecte care asigură:

- (a) modernizarea și construcția infrastructurii preșcolare/școlare, inclusiv amenajarea de spații educaționale în aer liber, infrastructură sportivă conexasă infrastructurii școlare, etc;
- (b) furnizarea de materiale didactice/dotări de mobilier școlar necesare pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional.

- locuințele sociale individuale și construirea de noi centre de zi sau modernizarea celor mai vechi, în funcție de nevoia identificată la nivelul comunității.

Acțiunea 1.3 (FSE+) - se vor dezvolta acțiuni care vizează abordarea integrată a scoaterii din sărăcie a copiilor, prin:

1. **Servicii/programe de tip before și after school**, complementar cu masă caldă
2. Facilitarea **transportului** elevilor către/ de la unitățile școlare
3. Activități **extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc** pentru beneficiarii serviciilor before și after school
4. **Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.**

Acțiunea 1.4 - acțiuni care vor contribui la incluziunea cetățenilor români de etnie romă, așa cum sunt prevăzute în cadrul Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români de etnie romă, de exemplu promovarea măsurilor privind combaterea discriminării, derularea de campanii de informare și consiliere privind sănătatea reproducerii, prevenirea și combaterea violenței domestice și a traficului de Persoane, etc.

Acțiunea 1.6 va sprijini GAL-urile urbane pentru elaborarea strategiilor, colaborarea între GAL-uri și pentru funcționarea acestora.

Zona vizată: Localități urbane cu peste 20.000 de locuitori din zona unui GAL

Programul Incluziune și Demnitate Socială- Activități eligibile pentru UAT

- ❑ **Prioritatea 2. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală** - se adresează localităților din mediul rural și mic urban (orașe și municipii sub 20.000 locuitori), acoperit de GAL-urile rurale.

Se va finanța un **pachet de acțiuni integrate** care va include, în funcție de nevoile identificate, cel puțin 2 din următoarele acțiuni:

- a) **Sprijin pentru copiii vulnerabili și familiile acestora, pe bază de management de caz**
- b) acțiuni care vizează **unitatea de învățământ** (implementarea de programe precum grădiniță, școală după școală, inclusiv masă caldă, educație de recuperare, activități non-formale etc.)
- c) acces copii vulnerabili la excursii, vizite, **tabere** (de exemplu: creație, sport, diverse tematici), evenimente culturale și educaționale, schimburi de experiență rural-urban, alte acțiuni similare etc.

- ❑ **Prioritatea 3. Protejarea dreptului la demnitate socială**

Acțiunea 3.1 Locuințe sociale (FEDR) - construirea, închirierea/cumpărarea și reabilitarea/renovarea de locuințe sociale individuale accesibile.

Solicitanții vor fi UAT-uri în parteneriat cu ONG-uri/furnizori servicii, în cadrul unui apel competitiv.

Acțiunea 3.3 (FSE+) Sprijinirea autorităților locale în vederea reglementării situației așezărilor informale - vor fi sprijinite **aproximativ 200 de așezări informale**, prin susținerea măsurilor de reglementare acompaniate de servicii integrate care vor facilita incluziunea în comunitate. Acțiunea va cuprinde astfel reglementarea cadastral-urbanistica a terenului, identificarea regimului juridic și economic al terenului pe care se află așezarea informală, înscrierea imobilelor în sistemul de cadastru și carte funciară precum și servicii integrate acordate pe baza de management de caz, de tipul acte de identitate/acces la servicii de sănătate/educație pentru sănătate/acces educație/ formare profesională/angajare.

Solicitanții vor fi autorități locale în parteneriat cu ONG-uri cu experiență în acest domeniu.

Programul Incluziune și Demnitate Socială- Activități eligibile pentru UAT

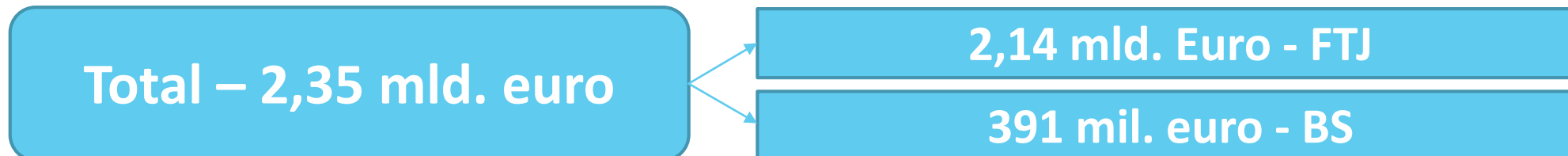
- ❑ **Prioritatea 4 Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile sociale** - se vor finanța investițiile de tipul **construcția/reabilitarea/modernizarea/ extinderea/dotarea cu echipamente a centrelor comunitare integrate.**

Acțiunea 4.1 FSE + Sprijin pentru identificarea nevoilor locale și evaluarea dezvoltării serviciilor sociale în cadrul fiecărei autorități locale rurale - se vor sprijini autoritățile locale să evalueze problemele sociale ale comunității și să dezvolte strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pe baza diagnozei sociale, din HG 797/2017.

Acțiunea 4.2 FSE+ Dezvoltarea serviciilor sociale primare pe modelul comunitar în comunitățile rurale - se vor fi constituite echipe comunitare de specialiști, compuse din: asistent social/tehnician asistență socială, asistent medical comunitar și mediator sanitar pentru romi, în comunitățile unde sunt minim 700 de persoane de etnie romă, îngrijitor la domiciliu, mediator școlar/consilier școlar, consilier vocațional, în funcție de nevoile identificate prin diagnoza socială.

Programul Tranziție Justă

Aprobat în 2 decembrie 2022

Obiectivul general

- Sprijinirea teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.
- Se sprijină 6 județe: **Hunedoara, Gorj, Dolj, Galați, Prahova și Mureș** în procesul de reducere semnificativă a emisiilor cu efect de seră.
- Sunt vizate următoarele sectoare:
 - creșterea și diversificarea economică,
 - ocuparea forței de muncă prin recalificare sau reconversie profesională,
 - decontaminarea siturilor poluate și economie circulară,
 - energie curată prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră,
 - eficiență energetică și energie din surse regenerabile precum și digitalizare.

Beneficiari: sectorul privat, sectorul cercetării, UAT și parteneriatele acestora din cele 6 județe

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/ptj-21-27/>

Programul Tranziție Justă

Structurat pe 6 priorități dedicate atenuării impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în fiecare din cele șase județe și o prioritate de asistență tehnică, cu alocare financiară distinctă.

Tipuri de acțiuni:

☐ Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

- Dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic și sprijinirea inițiativei antreprenoriale, în special pentru a sprijini sectorul serviciilor bazate pe utilizarea intensivă a cunoștințelor;
- Dezvoltarea întreprinderilor inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale (facilități tip parc industrial și logistic, în anticiparea nodului de autostradă la Târgu Mureș);

☐ Sprijinirea tranziției forței de muncă

☐ Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă

☐ Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități industriale

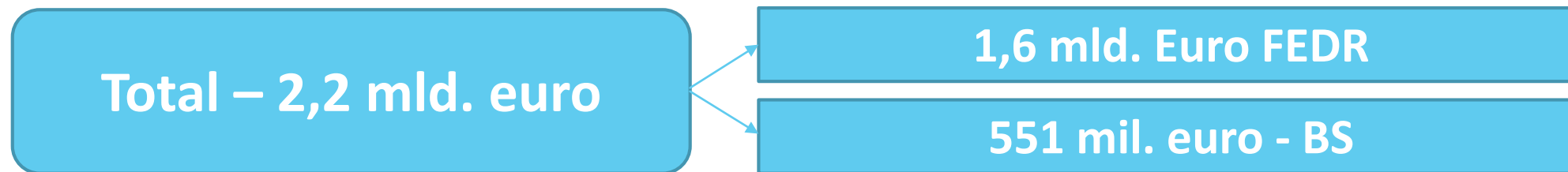
☐ Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

☐ Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial

Principalele grupuri-țintă - întreaga populație a județului Mureș

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Aprobat în 2 decembrie 2022

Obiectivul general

- Dezvoltarea unui ecosistem CDI durabil, predictibil și stabil, precum și sprijinirea IMM-urilor în vederea introducerii inovării de produs/proces/serviciu în activitatea proprie precum și formarea personalului din cadrul acestora și din organizațiile de cercetare în domeniile specializare inteligentă, antreprenariat și tranziție industrială;
- Digitalizarea serviciilor publice în beneficiul cetățenilor și creșterea gradului de integrare digitală a întreprinderilor, precum și digitalizarea sectorului cultural.

Beneficiari: centre de cercetare, instituții de învățământ superior, de cercetare, sectorul privat și parteneriate între acestea

Informații suplimentare: <https://mfe.gov.ro/pcidif-21-27/>

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Structurat pe 3 priorități:

Prioritate	Fond	Alocare UE FEDR mil euro	Contribuția națională mil euro	Total mil euro
P1. Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în România	FEDR	1.020	340,92	1.360,92
P2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri	FEDR	608	203,215	811,215
P3. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural	FEDR	22	7,353	29,353

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

□ Prioritatea 1 - Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în România, care vizează mai multe tipuri de acțiuni:

- Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul CDI
- Acțiunea 1.2 Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de hub-uri de inovare în domenii de interes strategic
- Acțiunea 1.3 Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional
- Acțiunea 1.4. Dezvoltarea competențelor și consolidarea capacității actorilor din domeniul CDI în vederea asigurării creșterii competitivității

Beneficiari eligibili:

- Organizații publice de cercetare (instituții de învățământ superior/institute/centre de cercetare), consorții, IMM-uri și întreprinderi mari (doar ca parteneri cu IMM-uri);
- IMM-uri, întreprinderi cu capitalizare medie și întreprinderi mici cu capitalizare medie, consorțiu format din minim 3 entități de sprijin pentru start-up din categoriile: incubatoare, acceleratoare, ADR, universitate, cluster, instituție financiară, care vor înființa HUB-ul antreprenorial;
- Personalul din cadrul IMM-urilor și al organizațiilor de cercetare.

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

□ Prioritatea 2 - Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri

- Acțiunea 2.1 - Dezvoltarea de noi servicii/aplicații/produse prin inovare și adoptarea de tehnologii avansate
- Acțiunea 2.2 E-guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor
- Acțiunea 2.3 Transformarea digitală a administrației publice prin adoptarea tehnologiilor avansate
 - Acțiunea 2.3.1 Dezvoltarea de produse și procese digitale pentru administrația publică folosind tehnologii avansate
 - Acțiunea 2.3.2 Tehnologii avansate de Securitate cibernetică

Beneficiari eligibili:

- Instituții ale administrației publice;
- Ministerul Culturii,
- IMM-uri din sectorul IT&C și IMM-uri cu nevoi de digitalizare;
- Huburi de Inovare Digitală Europene (EDIH).

□ Prioritatea 3 - Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

- Acțiunea 3.1 - Creșterea rolului culturii în societate prin valorificarea avantajelor digitalizării

Beneficiari eligibili:

- Operatori culturali organizați ca ONG-uri sau SC-uri,
- Instituții publice din sectorul cultural
- Instituții de cultură organizate conform Legii 486/2006

Planul Național de Redresare și Reziliență al României - COMPONENTA 13 – REFORME SOCIALE

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) este conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume.

Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țăntelor în materie de reforme și investiții.

Buget PNRR: **29,18 miliarde Euro**

OUG 124/2021 nominalizează toate structurile, instituțiile și organisme cu atribuții în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor alocate în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență

Agențiile pentru Dezvoltare Regională au fost nominalizate prin OUG 124/2021 ca responsabili de implementarea **investițiilor specifice locale** pentru trei din cele 15 componente al PNRR:

- Componenta 12 – Sănătate - buget: **2.450,01 mil. euro**
- Componenta 13 – Reforme Sociale - buget: **196,74 mil. euro**
- Componenta 15 – Educație - buget: **3.605,97 mil. euro**

INVESTIȚIA I1: CREAREA UNEI REȚELE DE CENTRE DE ZI PENTRU COPIII EXPUȘI RISCULUI DE A FI SEPARAȚI DE FAMILIE

Prezentul apel este coordonat de **Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse (MFTȘ)**, în calitate de coordonator de reformă și/sau investiții pentru Planul Național de Redresare și Reziliență, cu sprijinul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Componenta are ca obiectiv general **creșterea gradului de integrare și de acces la serviciile sociale** și de inserție socio-profesională a unor categorii defavorizate, dezvoltarea unor politici active de stimulare a formalizării muncii și de creștere a impactului și calității serviciilor de asistență socială și de ocupare coroborat cu stimularea accesului pe piața forței de muncă prin dezvoltarea unor formule flexibile de lucru și a unor măsuri de activare în zona economiei sociale.

Prin Investiția I1 vor fi susținute acele inițiative locale care conduc la crearea unor rețele de servicii în interesul și pentru bunăstarea copilului.

Investiția are în vedere crearea a aproximativ **150 de servicii sociale** de prevenire a separării copilului de familia sa, dintre care cel puțin 10% să se afle în comunitățile cu o populație romă semnificativă, la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv:

- Centre de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți;
- Centre de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități;
- Centre de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii.

Apelul se adresează **furnizorilor publici de servicii sociale acreditați din municipii, orașe și comune**, care pot înființa centre de zi individual sau în parteneriat cu furnizori privați de servicii sociale acreditați din toate regiunile țării.

INVESTIȚIA I1: CREAREA UNEI REȚELE DE CENTRE DE ZI PENTRU COPIII EXPUȘI RISCULUI DE A FI SEPARAȚI DE FAMILIE

Prin acest apel vor fi sprijinite activități/acțiuni specifice realizării de investiții pentru crearea de servicii sociale pentru prevenirea separării copilului de familia sa, respectiv: **construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii sociale**

Prioritate la finanțare vor avea UAT-urile care se regăsesc în cele 3 liste anexa la ghidul specific (Anexa 4.1, Anexa 4.2 și Anexa 4.3), care au rezultat în urma Cartografierii nevoilor, a serviciilor și infrastructurii disponibile pentru copiii expuși riscului de separare de familie, în special în comunitățile vulnerabile. De asemenea, vor fi eligibile și celelalte UAT-uri din România care nu se regăsesc în anexele menționate, cu condiția ca acestea să întrunească minimum 50 puncte pentru a putea fi finanțate, conform secțiunii 2.6.

Alocarea financiară acordată pentru crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separați de familie este **50.270.000 Euro**.

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de:

- **330.000 Euro fără TVA pentru 145 de clădiri** al căror consum de energie este aproape;
- **484.000 Euro fără TVA pentru 5 clădiri** care vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero conform orientărilor naționale.

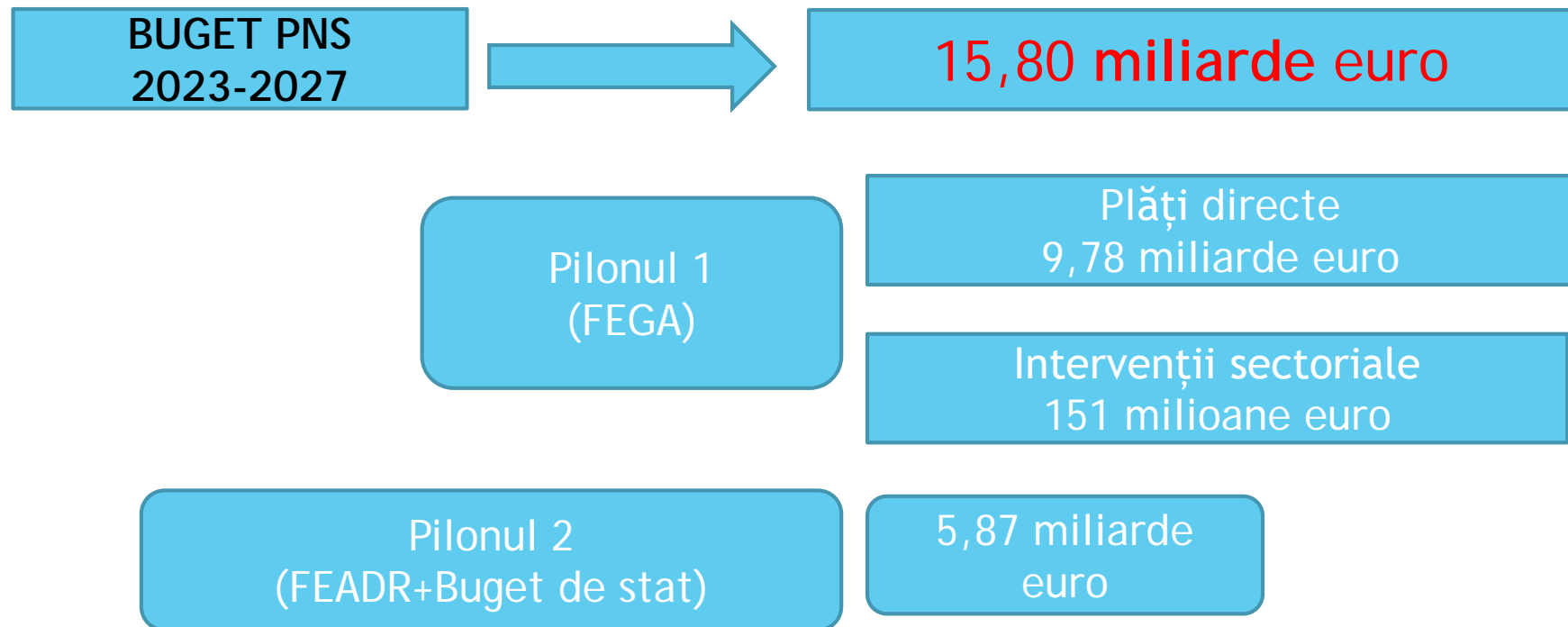
Rata de finanțare este de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului, fără TVA.

Apelul de proiecte este cu depunere continuă, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare, cu respectarea principiului „**primul depus, primul evaluat**”. Proiectele pot fi depuse până pe **10 aprilie 2023, ora 23.59**

Informații suplimentare: <https://mfamilie.gov.ro/1/pnrr/>.

Planul Național Strategic 2021-2027

- Aprobat de CE în data de 7 decembrie 2022.
- PNS prevede 89 tipuri de investiții, incluzând 51 intervenții prin FEAGA și 38 intervenții prin FEADR.

Planul Național Strategic 2021-2027

- **PNS** vizează atingerea următoarelor **obiective**:
 - I. **Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat** care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea disparităților dintre ferme
 - II. **Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar** prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare
 - III. **Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural** prin atragerea și susținerea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale

<http://www.mmediu.ro/categorie/planul-national-strategic-2023-2027-elaborat-in-cadrul-politicii-agricole-comune/370>

Alte programe europene

Horizon Europe- 75,9 miliarde euro

- Dezvoltarea excelenței în domeniul științelor,
- Creare de cunoaștere, cercetare, inovare în elaborarea politicilor europene

Programul Europa Digitală - 8,2 miliarde euro

- Inteligență artificială și IT de înaltă performanță
- Securitate cibernetică
- Dezvoltarea capacității digitale
- Interoperabilitate

Programul Life 2021-2027 – 5,4 miliarde euro:

- dedicat exclusiv mediului și schimbărilor climatice

EU4Health este răspunsul UE la COVID-19 – 5,3 miliarde euro:

- dedicat creării unor sisteme de sănătate reziliente

VĂ MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE!

ADR CENTRU, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia,
România

Tel.: 0258 - 818616

Fax: 0258 - 818613

E-mail: office@adrcentru.ro

Web: www.adrcentru.ro